

Z té okolnosti, že jinému společenstvu stejného druhu bylo z důvodů, jichž nelze zde přezkoumat, povoleno poskytovat zápůjčky i nečlenům, nemůže stěžovatelka ničeho ve svůj prospěch odvodit, když, jak uvedeno, činnost taková jest podle zákona nedovolená.

Neprojednávala-li se po veřejném společníku pozůstalost pro nedostatek jmění, nemůže druhý společník podržeti firmu, v jejímž znění nalézá se jméno zemřelého společníka, nedal-li k tomu tento již předem ve společenenské smlouvě své svolení, ani se svolením po zákonu povolaných dědiců zemřelého nebo pozůstalostního soudu.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 10. prosince 1926 R I 983/26. Obchodní soud v Praze Firm 12617/26.)

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu finanční prokuratury proti rekursním soudem potvrzenému usnesení rejstříkového soudu, jímž zapsána byla změna při firmě veřejné společnosti v ten rozum, že druhý společník povede firmu po úmrtí prvního společníka, jehož jméno jest uvedeno ve znění firmy, dále sám a zamítl opověď tu:

Důvody:

Dle čl. 24 obch. zák. může po vystoupení některého společníka ze společnosti vésti dosavadní firmu dále zbývající třeba jediný společník. Je-li však ve firmě jméno vystoupivšího společníka, může se tak státi jen s jeho svolením.

Dle čl. 22 obch. z. může ten, kdo nabyl trvalího závodu smlouvou nebo dědictvím, vésti dosavadní firmu s dodatkem vyznačujícím nástupnictví neb bez něho, jestliže dosavadní majitel závodu neb jeho dědicové k tomu výslovně přivoli.

Těchto podmínek v tomto případě není.

Navrhovatel neprokázal, že by byl G. Lang, jehož jméno bylo uvedeno ve znění dosavadní firmy, před svojí smrtí svolil, aby navrhovatel firmu obsahující jeho jméno vedl dále (čl. 24 obch. z.), neprokázal však ani, že by byl nabyl závodu smlouvou neb dědictvím (čl. 22 obch. z.), což jest právě předpokladem převeditelnosti firmy (čl. 23 obch. z.).

Ve čl. 22 obch. z. nenalézá tudíž návrh vůbec opory. Kdyby se však mělo za to, že svolení, které vyžaduje čl. 24 obch. z. může býti dle analogie čl. 22 nahrazeno svolením dědiců, nedostává se ani tohoto. Za dědice jest pokládati jen toho, kdo se jako takový přihlásil k pozůstalosti a dědictví přijal, neboť jen on představuje zůstavitele (§ 547 obč. z.). Mluví-li tedy zákon o dědicích, má na zřeteli skutečné a nikoli snad jen dědice praesumptivní. Z potvrzení pozůstalostního soudu ze dne 28. června 1926 vychází, že pozůstalost po G. Langovi nebyla pro nedostatek jmění projednána. Není tu tedy vůbec osob, které by mohly dáti svolení k dalšímu vedení firmy, tudíž ani podmínky čl. 24 obch. z. Svolení toto nemůže býti nahrazeno ani prohlášením pozůstalostního soudu, který není k tomu povolán, aby ujednával právní jednání za strany, nýbrž nanejvýš jen, aby jejich právní jednání po případě schvaloval.

Rozhodnutí nižších soudů jsou ve zřejmém odporu se zákonem, dovolací rekurs je tedy v § 16 cis. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. odůvodněn a bylo proto rozhodnouti, jak se stalo.

Ve společenstvu musí míti každý jeho člen nejméně jeden hlas.

Dodatek »zapsané společenstvo s ručením obmezeným« musí býti ve firmě v celém nezkráceném znění. Jsou-li podíly závodní dle stanov určité výše, jest přípustná změna výše jejich toliko změnou stanov.

Způsoblost valné hromady k usnášení se může býti vázána jen na přítomnost určitého počtu členů, nikoli ale na zastoupení určité části podílů (na př. 75%).

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 6. října 1926 R I 728/26. Krajský soud v Chebu Firm 1247/26. Vrchní soud zem. v Praze R IV 275/26.)

Rejstříkový soud zamítl opověď společenstva X do rejstříku společenstevního, jelikož dle stanov společenstevních měl míti právo hlasovací na valné hromadě jen takový společník, který měl alespoň 4 podíly.

K rekursu žadatelů o zápis nevyhověl rekursní soud stížnosti shledav mimo vytknutou závadu ještě tyto další závady:

1. Podle odst. 2 § 27 společenstevního zákona má každý člen společenstva ve valné hromadě jeden hlas a toto ustanov-

ení tvoří dle tohoto znění nejnižší požadavek. Následující ustanovení: »když společenstevní smlouva něčeho jiného neustanovuje«, jest v ten rozum vykládati, že odchýlné ustanovení stanov jest jen potud přípustno, když jím jest poято pro členy společenstva příznivější ustanovení stanov na př. o více hlasech následkem držby více závodních podílů (§ 11 zák.). Ta okolnost jest potvrzena tím, že práva dle § 27 zák. vykonávají se veškerenstvem členů společenstva, kteří se tedy mají nejméně jedním hlasem zúčastniti na valné hromadě; poněvadž dle § 29 spol. zák. určitý počet členů může navrhnouti svolání valné hromady a způsoblost valné hromady k usnášení se řídí dle počtu přítomných členů.

2. Dle § 4 zák. musí firma společenstva s ruč. obm. obsahovati označení »zapsané společenstvo« a dodatek »s ručením obmezeným«. Uvozovací znaménka v § 4 zák. při těchto součástkách firmy svědčí o tom, že tyto dodatky musí býti poјaty do formy bez jakékoli zkratky. Nestačí tedy, jak žadatelé navrhuji zkratka »reg. Gen.«, neboť to by odporovalo zákonu.

3. Ustanovení stanov, že závodní podíly členů se dle bilance roční automaticky zvyšují neb snižují, přiči se rovněž zákonu, totiž § 76 zák. spol., dle něhož každý člen v případě konkursu neb likvidace ručí nejen svými závodními podíly, nýbrž ještě též dalším obnosem. Z tohoto předpisu plyne, že pokud závodní podíly některého společenstva jsou určité výšky dle stanov, není přípustná nějaká jich změna po dobu trvání společenstva a tedy také ne nějaký odpis z nich beze změny stanov. To plyne zvláště také z ustanovení § 84 zák., kde se mluví pouze o bilanční ztrátě polovice obnosu na závodní podíly splaceného resp. o nedostatku krytí dluhů jméním společenstva.

4. Ustanovení § 43 stanov o způsoblosti valné hromady k usnášení také tehdy, když nejméně 75% splacených podílů jest zastoupeno, není přípustno, poněvadž jediný, dle § 31 zák. přípustný předpis o způsoblosti valné hromady k usnášení jest pouze ten, kde způsoblost valné hromady k usnášení v základě činí se odvislou od přítomnosti neb zastoupení určité části členů.

Nejvyšší soud dovolacímu rekursu nevyhověl. Odůvodnění: Vzhledem k vývodům dovolacího rekursu jest k jednotlivým pozastavením uvésti toto:

ad 1. Rekursní soud správně dovozuje, že každý člen společenstva musí míti na valné hromadě aspoň jeden hlas a že jen tak jest rozuměti předpisu druhého odst. § 27 zákona č. 70/73 ř. z. Plyne to z odstavce prvního téhož §, kde zákon vyslovuje zásadu, že práva, která v záležitostech družstevních přísluší členům, vykonávají se veškerenstvem členů, tedy všemi členy na valné hromadě, nepřipouštěje ve smyslu § 11 zák. cit. jinakých ustanovení stanov. Odstavec druhý § 27 upravuje jen rozsah tohoto účastenství, jevíciho se v hlasování, vyhradiv každému členu zásadně jeden hlas.

Předpisem § 13 stanov, dle něhož se činí přípustnost hlasování členu závislou na držbě aspoň 4 splacených podílů členských, jest tedy porušena zásada účastenství všech členů při hlasování na valné hromadě, poněvadž by z něho byli vyloučeni členové, mající méně podílů.

Obdobý předpis § 43 akc. regulativu co do společností akciových nelze použítí již pro zvláštní právní povahu družstev jako spolků s uzavřeným počtem členů společným provozem podniku, kde tedy individualita každého jednotlivého členu vystupuje v popředí. Rovněž nelze zvláštními předpisy zákona o společnostech s ručením obmezeným vykládati smysl ustanovení zákona družstevního, pokud se týče oním doplňovati tento.

ad 2. I v tomto bodě jest přisvědčiti právnímu názoru rekursního soudu a jeho odůvodnění, že firma musí obsahovati plný dodatek »zapsané společenstvo s ručením obmezeným« ve formě nezkrácené. (Viz: Stross, Genoss. Recht, str. 61, Randa, Obch. právo I, str. 96, Svamberg, Právo fir. 120.)

ad 3. Ustanovení třetího odst. § 20 stanov jest při nejmenším nejasné a připouští výklad, že vyžaduje-li družstvo dle bilance zisk neb ztrátu, závodní podíly se automaticky zvyšují neb snižují. Pak by byl ovšem předpis tento nesrovnatelný s § 76 zák., který má na zřeteli statutární výši podílů, která se beze změny stanov nemůže býti za trvání společenstva změněna. V tom znění tedy § 20 stanov neobstojí.

ad 4. Stěžovatelé sami připouštějí, že § 43 stanov v souvislosti s § 13 stanov má jaksi umožniti členům majícím méně než 4 podíly, nepřímou účast na hlasování při valné hromadě. Než, jak již ad 1 bylo dovedeno, ustanovení § 13 stanov odporuje zákonu a jest tedy opatření dle § 43 nejen bezúčelné, ale dle § 31 zák. také nepřípustné, poněvadž pro způsoblost valné